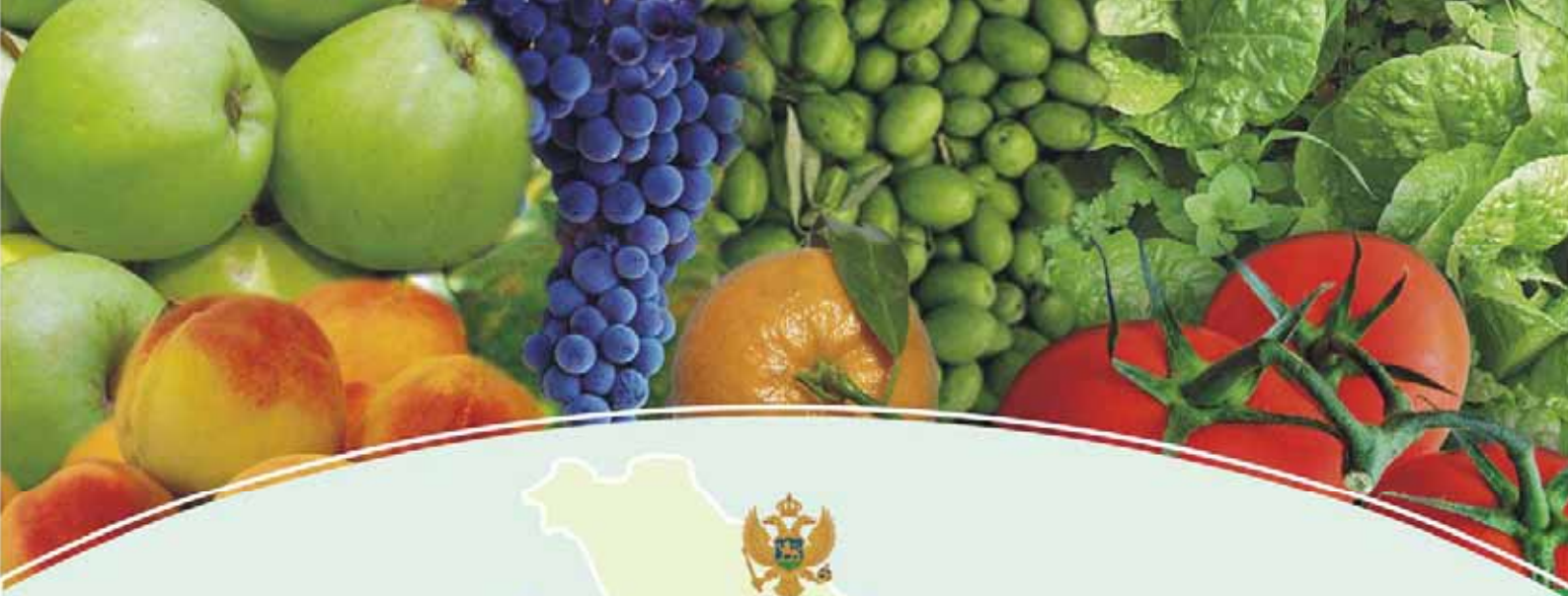

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

51 – 2008 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

17. decembar 2008. Vol. 3, Broj 51

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Samo slobodno držanje	8-9

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA U Nikšiću dobra ponuda junadi

U Nikšiću prethodne nedjelje bilježimo najbolju ponudu junadi. Ponuđeno je ukupno 37 grla od čega 22 grla iz kategorije do 300 kg sa cijenom od 2 do 2,5€/kg žive mjere. Cijena junadi preko 300 kg se kretala od 1,8 do 2,2€/kg žive mjere i u ponudi je bilo 15 grla.

Na podgoričkoj stočnoj pijaci u ponudi je bilo 24 grla (18 grla u kategorije do 300 kg) sa cijenom od 1,7 do 2,4€/kg žive mjere.

Na bjelopoljskoj stočnoj pijaci u ponudi je bilo 22 grla iz tri kategorije. Po 6 grla je bilo iz kategorije do 300 kg i preko 300 kg, 5 grla je ponuđeno iz kategorije do 300 kg simentalске rase sa cijenom od 1,5 - 1,7€/kg žive mjere.

U Baru junad iz kategorije do 300 kg su se prodavala po cijeni od 2 do 2,4€/kg žive mjere, odnosno 1,9-2,2€/kg žive mjere junad iz kategorije preko 300 kg. U ponudi je bilo ukupno 14 grla.

U Beranama i Pljevljima bilježimo slabu ponudu junadi. Cijena junadi u Pljevljima se kretala od 1,5 - 1,8€/kg žive mjere, dok u Beranama cijena istih je bila 1,5€/kg žive mjere.

Bar

Cijene junadi težih od 300 kg su nešto veće i dostižu 2,2€/kg žive mjere, dok cijene ostalih ponuđenih kategorija su na nivou od prethodne nedjelje. Ove nedjelje nismo imali u ponudi ovnove i šilježad, dok je sezonski najbolja ponuda junadi (volova) i starih krava za klane. Ponuda i tražnja svinja tovljenika je dosta slaba za ovaj godišnji period.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama ove nedjelje bila je slaba ponuda i loša tražnja skoro svih

vrsta i kategorija žive stoke. Cjenovni trend je ostao na nivou od prošle nedjelje, u padu je kod kategorija teladi i priplodnih krava (melezi).

Nikšić

Ponuda žive stoke na nikšićkoj pijaci je mala. Ponuđeno je svega 25 ovaca za klanje, 55 jagnjadi, 7 prasadi, 13 krava za klanje, 11 junadi do 300 kg i 7 junadi preko 300 kg tjelesne mase. Cijena jagnjadi na pijaci se kretala od 2,6 do 2,75€ za kg žive mjere, dok se nešto jeftinije mogu kupiti direktno na farmama. Do povećanja cijene jagnjadi je došlo

zbog manje ponude u odnosu na tražnju. Cijene ostalih vrsta i kategorija stoke su na prošlonedjeljnom nivou.

Pljevlja

Ponuda i potražnja stoke na pljevaljskim pijacama nije se bitnije mijenjala u odnosu na predhodnu nedelju. U ponudi je najviše bilo prasadi i trgovina se obavljala na farmama. Cjenovni trend je takođe ne promijenjen.

Bijelo Polje

Na bjelopoljskim stočnim pijacama u toku ove sedmice najbolja ponuda je bila kod kra-

va za klanje, dok su njihove cijene kao i cijene ostalih vrsta i kategorija zadržale nepromijenjene vrijednosti. Trgovina prasadima obavljena je uglavnom na farmama.

Podgorica

Kao i prošle nedjelje, veoma dobra ponuda i tražnja na podgoričkoj stočnoj pijaci. Na pijaci je ponudjeno oko 60 ovnova po cijeni od 2,3€ i oko 300 šilježadi po cijeni od oko 2,4€/kg žive mjere. Takođe, bilježimo i solidnu prodaju svinja tovljenika oko 40 komada po cijeni od 2,4€/kg žive mjere. Od ostalih kategorija i vrsta stoke izdvajamo dobru ponudu krava za klanje 20 grla sa prosječnom cijenom od 1€ za kg žive mjere.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 11 – 17. 12. 2008. godine
Izvještaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	~	3.20 (3.00-3.40)	~	3.00 (2.90-3.00)	~	3.10 (2.95-3.20)
2	Telad 80-160 kg kg	2.90 (2.70-3.10)	2.80 (2.60-2.90)	3.10 (2.80-3.20)	3.10 (3.00-3.20)	2.90 (2.80-2.90)	3.20 (3.10-3.30)	3.00 (2.83-3.10)
3	Junad do 300 kg kg	2.20 (2.00-2.40)	~	1.60 (1.50-1.70)	2.30 (2.00-2.50)	~	2.20 (2.20-2.40)	2.08 (1.93-2.25)
4	Junad preko 300 kg SIM kg	~	~	1.60 (1.50-1.70)	~	~	~	1.60 (1.50-1.70)
5	Junad preko 300 kg kg	2.00 (1.90-2.20)	1.50 (1.50-1.50)	1.50 (1.50-1.60)	2.00 (1.80-2.20)	1.70 (1.50-1.80)	1.80 (1.70-1.90)	1.75 (1.65-1.87)
6	Krave za klanje kg	0.90 (0.90-1.10)	1.00 (0.80-1.10)	0.90 (0.80-0.90)	1.00 (0.80-1.20)	1.00 (0.90-1.20)	1.00 (0.90-1.20)	0.97 (0.85-1.12)
7	Prasad kg	3.50 (3.50-3.50)	3.30 (3.30-3.30)	3.10 (3.00-3.30)	3.50 (3.20-3.50)	3.10 (3.00-3.40)	3.50 (3.50-3.50)	3.33 (3.25-3.42)
8	Svinje tovljenici kg	2.50 (2.50-2.80)	2.50 (2.50-3.00)	~	2.50 (2.40-2.50)	2.50 (2.40-2.50)	2.40 (2.40-2.50)	2.48 (2.44-2.66)
9	Jagnjad kg	~	~	2.30 (2.30-2.30)	2.60 (2.50-2.75)	2.30 (2.30-2.30)	~	2.40 (2.37-2.45)
10	Šilježad kg	~	~	~	~	~	2.40 (2.40-2.70)	2.40 (2.40-2.70)
11	Ovce za klanje kg	~	~	~	1.65 (1.50-1.80)	1.20 (1.10-1.30)	1.60 (1.60-1.80)	1.48 (1.40-1.63)
12	Ovnovi kg	~	~	~	2.00 (2.00-2.00)	~	2.30 (2.40-2.60)	2.15 (2.20-2.30)
13	Jarad kg	~	~	2.40 (2.30-2.50)	2.75 (2.50-2.75)	~	~	2.58 (2.40-2.63)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
14	Priplodne ovce grlo	~	100.00 (100.00- 120.00)	95.00 (80.00- 100.00)	110.00 (100.00- 130.00)	110.00 (100.00- 120.00)	120.00 (105.00- 135.00)	107.00 (97.00- 121.00)
15	Priplodne koze grlo	90.00 (90.00- 90.00)	~	60.00 (55.00- 75.00)	90.00 (80.00- 100.00)	~	120.00 (120.00- 120.00)	90.00 (86.25- 96.25)
16	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,000.00- 1,400.00)	950.00 (950.00- 950.00)	~	1,075.00 (975.00- 1,175.00)
17	Priplodne krave HF grlo	1,100.00 (1,100.00- 1,100.00)	~	~	1,300.00 (1,000.00- 1,500.00)	950.00 (950.00- 100.00)	850.00 (700.00- 1,100.00)	1,050.00 (937.50- 950.00)
18	Priplodne krave Melez grlo	~	600.00 (350.00- 1,100.00)	~	650.00 (500.00- 800.00)	700.00 (600.00- 750.00)	700.00 (600.00- 850.00)	662.50 (512.50- 875.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 8-14.12.2008. godine

Jedinica mere din/kg			Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina						Dominantna cena Srbija			
					Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Beljin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Osipaonica	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Dviske		sve	150	---	130	---	155	140	---	---	---	---	---	150	---	---	---	---	130	---	---	---	---	---
Jagnjad		sve	220	220	180	---	200	220	230	---	200	200	200	200	180	---	200	190	180	---	180	200	---	---
Jarići		sve	---	---	180	---	150	170	---	---	160	150	150	150	---	---	---	170	170	---	---	---	---	---
Junad	do 300 kg	HF	---	---	130	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	140	---	---	---	---
Junad	do 300 kg	SM	180	---	160	---	---	140	160	---	---	160	180	180	---	---	---	---	180	---	---	---	---	---
Junad	>480 kg	sve	180	180	140	---	---	---	160	---	---	170	180	180	150	---	---	165	150	---	170	180	---	---
Koze		sve	---	---	80	---	90	100	---	---	---	80	80	80	---	---	100	90	65	---	---	---	---	---
Krave za klanje		HF	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	80	---	---	---	80	---	---	---	---	---
Krave za klanje		SM	---	100	90	---	---	90	100	---	---	100	100	100	---	---	---	100	100	---	---	---	---	---
Krmače za klanje	>130 kg	sve	130	120	130	---	95	120	---	---	120	130	140	140	80	---	---	110	120	---	---	---	---	---
Ovca		sve	110	150	100	---	---	100	90	---	120	100	100	100	---	---	---	100	100	90	---	90	100	---
Ovnovi za priplod		sve	140	130	130	---	170	---	---	---	---	120	130	130	---	---	---	---	160	---	---	---	---	---
Prasad do 15 kg		sve	200	180	190	---	220	210	220	---	190	220	200	200	200	---	210	200	220	---	230	200	---	---
Prasad do 25 kg		sve	190	170	180	---	200	200	210	---	180	200	200	200	---	---	200	200	210	---	200	200	---	---
Priplodne junice		sve	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	180	---	---	---	---	---
Priplodne krave		HF	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	150	---	---	---	---	---
Priplodne krave (din/grlu)		SM	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	200	200	---	---	---	---	160	---	---	---	---	---
Šilježad		sve	150	200	140	---	180	150	---	---	140	---	---	170	---	---	---	150	140	150	---	---	---	---
Telad	80-160 kg	HF	250	---	210	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	220	---	240	---	---	---	---	---
Telad	80-160 kg	SM	290	270	250	---	---	240	240	---	---	---	260	240	280	---	260	250	300	---	---	---	---	---
Tovljenici	80-130 kg	sve	150	150	160	---	130	160	---	---	150	160	170	170	---	---	---	150	130	135	---	130	150	---
Tovljenici	>130 kg	sve	140	140	140	---	120	150	---	---	140	140	150	150	80	---	140	120	130	---	130	140	---	---

Izvor: STIPS

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 86 dinara)

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock market

Geografska podjela: HR Regije

U razdoblju: od 08.12.2008 do: 14.12.2008(Tjedan:50)

Uspoređeno s razdobljem: od 24.11.2008 do: 30.11.2008(Tjedan:48)

Proizvod	Tip	Hrvatska	
		Cijena	Stara
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	20,00	22,00
	Max	31,00	31,00
	Prosjek	26,40	26,32
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	17,00	17,00
	Max	29,00	29,00
	Prosjek	25,58	23,71
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	13,00	12,00
	Max	15,00	15,00
	Prosjek	13,99	13,76
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	13,00	11,00
	Max	13,00	13,00
	Prosjek	13,00	11,76
bik simental (>450kg)-beef .	Min	12,00	12,00
	Max	18,00	18,00
	Prosjek	15,14	15,12
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	13,00	12,00
	Max	14,00	14,00
	Prosjek	13,50	12,76
krava simental (za klanje)-cow .	Min	4,00	4,00
	Max	12,00	12,00
	Prosjek	8,68	8,96
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	14,00	12,00
	Max	22,00	21,00
	Prosjek	15,72	15,48
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	10,00	10,00
	Max	20,00	20,00
	Prosjek	13,09	13,29
krmača (za klanje)-sow .	Min	4,00	6,00
	Max	13,00	13,00
	Prosjek	10,31	9,81
janjad-lambs .	Min	20,00	21,00
	Max	34,00	35,00
	Prosjek	28,14	27,84
ovca (za klanje)-sheep .	Min	8,00	10,00
	Max	8,00	10,00
	Prosjek	8,00	10,00
ždrijebe-foal .	Min	13,00	13,00
	Max	14,00	13,00
	Prosjek	13,50	13,00
konj-hors .	Min	11,00	9,00
	Max	12,00	10,00
	Prosjek	11,50	9,52

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE		CENE STOKE ZA KLANJE U EU																				Datum								
Direction générale de l'Agriculture		CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE																				od : 01.12.08								
D2. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture		PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES																				do : 07.12.08								
		MARKET PRICES - MEMBER STATES																												
BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednje nedelje		
Junad U2	335.4	300.3	364.4	352.0	441.8	341.4	361.0	316.4	393.7	343.5	341.1	246.8	350.4	308.6	311.5	370.2	310.2	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	
Junad U3	312.5	297.9	367.7	349.2	421.4	368.5	347.0	316.7	373.7	343.2	343.7	254.0	345.1	247.8	309.2	352.3	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	310.9	
Junad R2	299.0	288.3	341.1	345.7	270.0	416.1	333.1	329.0	307.5	346.0	366.6	236.1	321.5	242.9	316.5	332.8	240.2	339.0	235.4	296.8	293.0	246.1	251.6	307.5	332.9	-3.43	107	328.1	328.1	
Junad R3	268.6	278.1	349.5	341.0	290.3	419.7	331.6	322.0	308.4	360.1	237.4	229.4	318.6	298.0	314.3	339.2	243.6	333.8	237.6	304.3	295.6	346.8	267.7	307.9	328.1	107	328.1	328.1	107	
Junad Q2	255.4	265.9	263.4	326.2	306.6	227.4	400.7	251.3	290.0	295.2	280.6	282.0	833.6	226.0	289.5	280.2	298.0	270.8	309.9	239.9	316.0	228.5	277.4	272.1	294.7	241.9	284.5	278.0	135	
Junad Q3	239.1	258.2	259.4	312.5	309.0	231.5	359.2	341.5	285.0	293.9	283.3	282.0	202.9	200.3	288.1	298.0	276.0	316.4	237.6	314.4	285.5	287.8	302.9	245.2	291.7	284.1	0.58	284.1	284.1	0.58
Junad	305.5	292.8	280.4	325.0	334.0	229.9	401.7	329.1	330.0	308.7	369.6	282.0	889.0	224.0	332.4	258.0	298.0	303.5	339.9	240.2	334.7	233.5	299.0	282.5	302.2	251.5	296.4	330.1	2.96	
Bikovi R3	253.2	275.2	296.3	208.6	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2
Bikovi	253.2	275.2	296.3	208.6	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2	222.0	249.2
Goveda U2	279.4	279.4	274.2	253.8	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0
Goveda U3	272.1	272.1	274.2	253.8	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0	262.7	253.5	203.1	310.0
Goveda U4	241.8	81.7	17.4	219.2	200.3	168.6	81.6	17.5	239.0	243.0	220.8	72.2	176.5	271.6	192.5	196.6	260.8	246.4	177.6	234.8	184.5	212.9	202.4	242.3	248.4	0.90	100	241.8	241.8	0.90
Goveda Q2	235.8	207.1	192.3	238.7	238.2	162.1	175.4	163.7	244.0	250.8	235.4	189.4	174.3	259.3	197.5	197.5	235.0	216.2	188.6	189.7	195.4	195.1	222.6	213.3	222.0	227.3	0.48	227.3	227.3	0.48
Goveda Q4	229.7	191.2	238.5	244.0	162.9	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0
Goveda P2	201.4	165.4	162.6	170.3	191.7	161.5	144.3	169.0	204.4	165.4	167.0	166.6	169.1	216.0	166.9	166.1	162.8	164.7	165.2	165.9	164.3	165.5	164.3	177.4	171.4	163.6	-0.10	163.6	163.6	-0.10
Goveda P3	188.7	164.5	207.3	206.2	160.9	142.8	161.5	161.5	239.5	206.0	167.0	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5	161.5
Goveda	237.4	165.5	162.8	208.8	232.3	164.6	170.6	164.7	245.3	244.2	211.6	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0	167.0
Krave R2	347.5	347.5	304.0	322.1	317.5	391.0	316.6	432.1	317.5	391.0	316.6	432.1	317.5	391.0	316.6	432.1	317.5	391.0	316.6	432.1	317.5	391.0	316.6	432.1	317.5	391.0	316.6	432.1	317.5	391.0
Junice U2	328.0	236.2	335.3	314.8	331.3	386.0	316.8	418.9	331.3	386.0	316.8	418.9	331.3	386.0	316.8	418.9	331.3	386.0	316.8	418.9	331.3	386.0	316.8	418.9	331.3	386.0	316.8	418.9	331.3	386.0
Junice R2	282.0	231.1	282.2	313.8	264.9	401.1	263.9	323.0	308.6	364.5	204.3	348.6	219.9	204.3	348.6	219.9	204.3	348.6	219.9	204.3	348.6	219.9	204.3	348.6	219.9	204.3	348.6	219.9	204.3	348.6
Junice R3	266.5	218.2	316.0	307.2	280.3	386.5	316.0	324.0	310.3	387.5	206.5	334.4	205.5	206.5	334.4	205.5	206.5	334.4	205.5	206.5	334.4	205.5	206.5	334.4	205.5	206.5	334.4	205.5	206.5	334.4
Junice R4	216.4	314.1	299.0	266.0	242.5	303.0	310.5	216.4	314.1	299.0	266.0	242.5	303.0	310.5	216.4	314.1	299.0	266.0	242.5	303.0	310.5	216.4	314.1	299.0	266.0	242.5	303.0	310.5	216.4	314.1
Junice Q2	209.9	248.9	238.3	224.3	382.3	284.3	246.0	295.0	216.4	209.9	248.9	238.3	224.3	382.3	284.3	246.0	295.0	216.4	209.9	248.9	238.3	224.3	382.3	284.3	246.0	295.0	216.4	209.9	248.9	238.3
Junice Q3	258.2	209.7	271.4	244.6	222.1	351.0	295.7	261.0	297.1	246.6	244.0	473.8	212.2	255.6	203.5	246.6	244.0	473.8	212.2	255.6	203.5	246.6	244.0	473.8	212.2	255.6	203.5	246.6	244.0	473.8
Junice Q4	217.7	270.2	246.0	168.8	217.7	270.2	246.0	168.8	217.7	270.2	246.0	168.8	217.7	270.2	246.0	168.8	217.7	270.2	246.0	168.8	217.7	270.2	246.0	168.8	217.7	270.2	246.0	168.8	217.7	270.2
Junice	310.0	258.2	217.7	289.5	281.1	222.5	374.7	306.6	339.9	305.5	381.2	244.0	171.0	210.7	321.9	204.7	282.0	245.0	265.1	207.7	339.8	233.6	256.1	213.9	253.7	235.6	310.8	310.8	0.36	0.36
Pouške	280.5	239.8	233.2	272.6	283.7	168.5	360.3	297.7	261.4	288.4	346.8	235.2	160.2	207.6	305.4	208.9	164.7	235.3	283.4	213.0	289.8	208.3	261.2	226.0	254.1	229.6	290.2	286.0	0.68	0.68
Promena poslednje nedelje	0.6	8.6	-5.4	3.5	0.0	6.5	-0.8	2.6	0.9	2.3	7.1	3.1	3.0	-1.3	0.0	-1.3	0.0	3.6	-0.2	-2.7	1.8	5.7	1.3	6.3	0.6	-3.3	-6.9	0.68	0.68	0.68

Izvor: EU Komisija

SAMO SLOBODNO DRŽANJE

Vezivanje krava u stajama je u svijetu još uvijek raširenije, nego slobodno držanje. Samo, taj odnos se iz godine u godinu smanjuje. U zemljama Evropske Unije (EU) se već odavno raznim mjerama potstiče slobodno držanje. Iz tog razloga izgradnja novih staja, ili rekonstrukcija postojećih, izvodi se isključivo po sistemu slobodnog držanja.

Prednosti slobodnog držanja krava odnose se prije svega na bolje uslove za krave. Krave su iz godine u godinu sve kvalitetnije (i sve krupnije!), pa su potrebne sve bolje mjere smještaja. Osim toga, i rad čovjeka u stajama sa slobodnim držanjem je mnogo pogodniji.

Sve mjere unapredjenja držanja krava vode ka tome da se očekuje čak zabrana vezanog načina držanja krava. Ovo se odnosi pre svega na takozvanu biološku proizvodnju mlijeka, koja se sve više cijeni i širi.

Iz navedenih razloga za preporuku je da se nove staje podižu isključivo za slobodno držanje. Slično je i kod rekonstrukcija postojećih staja, koje su gradjevinski u dobrom stanju.

Rekonstrukcija postojećih staja

U velikom broju slučajeva postojeće staje sa vezivanjem krava mogu da posluže i po novim kriterijumima, ako se dobro rekonstruišu i time obezbijede bolji uslovi za držanje krava. Kod rekonstrukcije postoje dva osnovna rešenja: sa vezivanjem - puštanjem krava i sa potpuno slobodnim držanjem.

A. Rekonstrukcija sa vezivanjem krava

Ovo je jednostavniji način rekonstrukcije postojećih staja. On se u praksi češće koristi, pošto se lakše ostvari i može da bude dovoljno dobar. Istina, pri tome treba što bolje riješiti nekoliko osnovnih zahteva, kao što su:

1. puštanje - vezivanje krava; krave se po pravilu puštaju ujutru posle muže i ostaju slobodne sve do kasno popodne ili predveče; u rekonstrukciji treba nastojati da se koriste sistemi g r u p n o g vezivanja – puštanja krava (na primer umjesto grabner-lanca koristiti vratne ramove);
2. produženje ležišta; savremena ležišta bi trebala da budu veće dužine, najmanje

180, a još bolje 200 cm; produženje je moguće kod oba tipa ležišta - kratkog ležišta bez prostirke (ili sa malo mješavine slame i piljevine, odnosno sa tečnim stajnjakom), ili kod dužih ležišta sa prostirkom (sa čvrstim stajnjakom);

3. povećanje količine vazduha; mala količina svežeg vazduha je najveći nedostatak postojećih staja sa vezivanjem krava; kod rekonstrukcije treba u cjelosti ukloniti bar jednu podužnu stranu (zid), ako je staja sa jednim redom krava, ili čak oba zida, ako su dva reda krava; po pravilu ostavlja se samo donji deo zida visine oko 100 cm; slobodni (otvoreni) dio te strane moguće je 'zatvarati' u toku zime nekom gusćom mrežom; ako je u staji deset ili više krava potrebno je redovno koristiti i ventilatore za sigurniji dotok svežeg vazduha do svake krave;
4. ograničenje ležišta; između svakog ležišta treba postaviti graničnike; oni bi trebali da budu što elastičniji, odnosno što manje grubi, na primjer od traka u vidu širih kaša, ili od drveta, a ne od metala; To su svakako samo neke od mjera u rekonstrukciji, koje se najčešće izvode. Ostalo ostaje manje - više u predhodnom stanju, kao što su prije svega muža i ishrana

B: Male staje sa 'lige-boksevima'

Neke od postojećih staja sa vezivanjem krava mogu se rekonstrukcijom prepraviti u prave staje sa slobodnim držanjem krava. To se odnosi na one staje, koje imaju dovoljnu širinu, tako da zadovolje minimalne mere slobodnog držanja. Pri tome treba svakako računati sa tim da se jedan podužni zid u cjelosti ukloni i da se staja proširi u vidu jasala i hranidbenog stola. Time se dobija u širini (znaci u prostoru) staje, ali i u obezbjedjenju većih količina vazduha, koji je neophodan u toku cijele godine.

Sve prirodnije držanje krava!

Slobodnijim kretanjem krava utiče se veoma pozitivno na njihovo opšte stanje. Održavaju se kondicija i zdravlje, produžava životni vijek (pa time povećava broj laktacija i broj teladi), dobija zdravije mlijeko.

Veliki broj odgajivača krava još uvijek sa sumnjom prate uvođenje i širenje otvorenih staja. Ovakve staje su sada praktično jedino rješenje ne samo kod novogradnji, već i kod bilo kakve ozbiljnije rekonstrukcije.

Problem niskih temperatura u toku zimskih perioda sa najnižim temperaturama praktično ne postoji što se tiče krava. U tim periodima pojavljuju se samo tri manja problema:

a) v o d a; opasnost od smrzavanja vode se danas lako rješava putem takozvanih termo - pojilica sa zagrijevanjem, ili pak zatvaranjem dovoda vode od večeri do jutra;

b) č i š ć e n j e; ako dodje do jačih i dužih perioda niskih temperatura nastali problemi kod čišćenja rješavaju se najčešće dopunskim ručnim čišćenjem na mjestima pojave zamrzavanja stajnjaka;

c) č o v j e k; pri temperaturama ispod nule rad čovjeka u stajama je manje ugodan; on se rešava prikladnim oblačenjem i odmjenim radom;